

यस्मात्त्वमव्यक्तमार्गवित् ब्रह्मणोवाविशेषणम् ॥ ९ ॥ एतत् जगत् अभावयन् उत्पादयामासुः ॥ १० ॥ सद्द्वितीयाः सभार्याः स्वतंत्राभार्यानिपे
क्षाः कर्मसुप्रजासर्गादिषुसंहताः परस्परापेक्षाः इदंजगत् ॥ ११ ॥ ब्रह्माकिमारभतेतिप्रश्नस्ययथादीन्मृष्टवानित्युत्तरं वक्तुं पूर्वोक्तांमृष्टिमनुस्मा
रयति दैवेनेतिसमभिः मन्वादिप्रश्नानांतूत्तराध्यायमारभ्योत्तरंभविष्यति दुर्वितर्क्येणदैवेनजीवादृष्टेनपरेणप्रकृत्यधिष्ठात्रा महापुरुषेण अनिमि
षेणकालेनचहेतुनाभगवतोनिर्विकारात् जातक्षोभंयद्गुणत्रयंप्रधानंतस्मात् महानासीत् तदुक्तंतत्रे विष्णोस्तुत्रीणिरूपाणिपुरुषाख्यान्यथोविदुः प्र

विदुरउवाच प्रजापतिपतिःसृष्ट्वाप्रजासर्गेप्रजापतीन् ॥ किमारभतमेब्रह्मन्प्रब्रूयव्यक्तमार्गवित् ॥ ९ ॥
येमरीच्यादयोविप्रायस्तुस्वायंभुवोमनुः ॥ तेवैब्रह्मणआदेशात्कथमेतदभावयन् ॥ १० ॥ सद्द्वितीयाःकिम
सृजन्स्वतंत्राउतकर्मसु ॥ आहोस्वित्संहताःसर्वइदंस्मसमकल्पयन् ॥ ११ ॥ मैत्रेयउवाच दैवेनदुर्वि
तर्क्येणपरेणानिमिषेणच ॥ जातक्षोभाद्भगवतोमहानासीद्गुणत्रयात् ॥ १२ ॥ रजःप्रधानान्महतस्त्रिलिंगोदै
वचोदितात् ॥ जातःससर्जभूतादिर्वियदादीनिपंचशः ॥ १३ ॥ तानिचैकैकशःस्रष्टुमसमर्थानिभौतिकम् ॥
संहत्यदैवयोगेनहैममंडमवास्तृजन् ॥ १४ ॥ सोऽशयिष्ठाब्धिसलिलेआंडकोशोनिरात्मकः ॥ साग्रंवैवर्षसा
हस्रमन्ववात्सीत्तमीश्वरः ॥ १५ ॥ तस्यनाभेरभूत्पद्मंसहस्राकोरुदीधिति ॥ सर्वजीवनिकायौकोयत्रस्वयम
भूत्स्वराट् ॥ १६ ॥ सोऽनुविष्टोभगवतायःशेतेसलिलाशये ॥ लोकसंस्थांयथापूर्वेनिर्ममेसंस्थयास्वया ॥ १७ ॥

यममहतःस्रष्टुद्वितीयंत्वंडसंस्थितम् तृतीयंसर्वभूतस्थंतानिज्ञात्वाविमुच्यतइति ॥ १२ ॥ महतोजातोभूतादिरहंकारस्त्रिलिंगस्त्रिगुणः रजःप्र
धानादिति स्वतः सत्त्वप्रधानस्यापिमहतोहंकारोत्पत्तिकालेकार्यानुरूपंरजःप्रधानत्वंभवतीतिभावः पंचशः तन्मात्राणिमहाभूतानिज्ञानेन्द्रियाणि
कर्मेन्द्रियाणितत्तद्देवताश्चेतिपंचपंचससर्जेत्यर्थः ॥ १३ ॥ भौतिकंहैममंडमेकैकशः प्रत्येकंस्रष्टुमसमर्थानिसंति संहत्यससृजुः ॥ १४ ॥ अन्ववा
त्सीत् अधिष्ठितवान् ॥ १५ ॥ सहस्रार्काणामिवोरुर्दीधितिर्यस्यतत् सर्वजीवनिकायानामोकः स्थानं पद्मं स्वराट्ब्रह्मा ॥ १६ ॥ यः सलिला
शयेगर्भोदकस्यांतः शेते तेनभगवताऽनुविष्टोऽधिष्ठितःसत्सः स्वराट् स्वयासंस्थया नामरूपादिक्रमेण ॥ १७ ॥